

ÖĞRENCİ

ADI: .....
SOYADI: .....
SINIFI: ..... NO: .....

ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
2023 - 2024 EĞİTİM - ÖĞRETİM YILI
TÜRKÇE DERSİ 7. SINIFLAR
1. DÖNEM 2. SINAV ÖRNEK SORULARI

Okulunuzun Adı

Sınav süresi **40** dakikadır. Soruların puan değeri yanlarında yazmaktadır.

T.7.3.8. Metindeki söz sanatlarını tespit eder.

Kişileştirme (teşhis), konuşurma (intak), karşıtlık (tezat) ve abartma (mübalağa) söz sanatları verilir.

1. AĞAÇ DIYOR Kİ

Ben küçücük bir ağacım
Yurdumun bir bahçesinde
(...)
Kuşlar mutlu şarkısını
Hep dalımda söylerler,
Şen arılar vızır vızır,
Kokuma koşup gelirler.
(...)

Yukarıdaki şiirde kullanılan söz sanatları hangileridir, nedenleriyle yazınız. (10 puan)

T.7.3.9. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.

a) Fiil çekim ekleri (kip ve kişi ekleri) üzerinde durulur. b) Fiillerde anlam kayması konusu üzerinde durulur.

2. Çekimli fiiller ile ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız.

a) Aşağıda master hâlinde verilmiş fiilleri istenen kip ve kişi ekleriyle çekimleyerek örnekteki gibi yazınız. (5 x 2p.=10 puan)

Fiiller	İslenen Kip ve Kişi Ekleri	Çekimli Fiil
uyumak	duyulan geçmiş zaman, 3. çoğul kişi	uyumuşlar
boyamak	şimdiki zamanın olumsuz, 2. tekil kişi	
varmak	gereklilik kipi soru hâli, 1. çoğul kişi	
yakalamak	istek kipi, 1. tekil kişi	
üşüme	şart kipinin olumsuz soru hâli, 3. tekil kişi	
dinlemek	gelecek zamanın olumsuz, 2. çoğul kişi	

b) Aşağıdaki cümlelerde kullanılan çekimli fiillerin hangi kip ile çekimlendiğini ve hangi kipi anlamını verecek biçimde kullanıldığını örnekteki gibi yazınız. (5 x 2p.=10 puan)

Cümleler	Kullanılan Kip	Kastedilen Kip
Onu arayan Eskişehir'deki ablası olacak.	gelecek zaman	gereklilik kipi
Hemen buraya geliyorsun.		
Önümüzdeki ay istediğiniz yere tatile gideriz.		
Nasreddin Hoca bir gün hanımını evde bırakarak pazara gider.		
Emre her gün yemekhaneye uğruyor.		
İşimize gereken ciddiyeti gösterelim.		

T.7.3.12. Fiillerin anlam özelliklerini fark eder.

İş (kılış), oluş ve durum fiillerinin anlam özellikleri üzerinde durulur.

3. Öznenin kendi isteğiyle yaptığı bir işi ve bu işten etkilenen varlıkları gösteren fiillere “**iş (kılış) fiilleri**” denir. Öznenin kendi isteğiyle yaptığı bir işin olduğu ancak bu işten etkilenen bir varlığın olmadığı fiiller “**durum fiilleri**” olarak adlandırılır. Öznenin iradesi dışında kendiliğinden gerçekleşen fiillere “**oluş fiilleri**” adı verilir.

Verilen bilgiye göre aşağıdaki cümlelerde geçen fiillerin anlam özelliklerini örnekteki gibi gerekçesiyle beraber yazınız. (3 x 5p.=15 puan)

“Yaz güneşinin altında adam iyice karardı.” cümlesindeki “**karardı**” fiili anlam özelliğine göre **oluş** fiilidir.

Çünkü **eylem öznenin iradesi dışında gerçekleşmiştir.**

“İşten çıktıktan sonra evine doğru yürüdü.” cümlesindeki .....fiili anlam özelliğine göre.....fiilidir.

Çünkü.....

“Ailecek geçirdiğimiz o güzel günleri özlemle hatırlıyorum.” cümlesindeki .....fiili anlam özelliğine göre.....fiilidir.

Çünkü.....

“Akşam yaptığımız kardan adam, sabahleyin erimişti.” cümlesindeki .....fiili anlam özelliğine göre .....fiilidir.

Çünkü.....

T.7.3.13. Anlatım bozukluklarını tespit eder.

Anlam yönünden anlatım bozuklukları üzerinde durulur.

4. **Aşağıdaki cümleleri anlatım bozukluklarını düzelterek yeniden yazınız. (12 puan)**

- Hiç dinlenmeden çalışırsan hastalanabilir hatta yorgun düşebilirsin.
- Kesinlikle denizi olmayan bir şehirde herhâlde yaşamazdım.
- Sağlıklı ve sıhhatli bir hayat istiyorsan beslenmene dikkat etmelisin.
- Öğretmenlerin konuşmalarına istemeden kulak kesildim.

T.7.3.28. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur. (Metinlerdeki neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirten ifadeler ve abartma üzerinde durulur.)

5. Bir eylemin hangi gerekçeyle veya hangi sebeple yapıldığını bildiren cümlelere “sebeup (neden) - sonuç” cümleleri, herhangi bir yargının hangi amaçla yapıldığını ya da yapılacağını anlatan cümlelere “amaç - sonuç” cümleleri, bir olayın veya durumun gerçekleşmesinin, başka bir olayın veya duruma bağlı olduğunu belirten cümlelere “koşul (şart) - sonuç” cümleleri denir.

Siz de "sebeup (neden) - sonuç", "amaç-sonuç" ve "koşul (şart) - sonuç" ilişkisi içeren birer cümleyi aşağıda belirtilen yerlere yazınız. (3 x 5p.=15 puan)

.....(sebeup - sonuç)

.....(amaç - sonuç)

.....(koşul - sonuç)

6 ve 7. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Yer değiştirebilme kabiliyeti olan çok hücreli canlılarda iletişim ağı olarak beyin veya beyne benzer bir organ bulunur. Bitkilerin hareket şekli yalnızca beden biçimlerini değiştirebilmek üzerine kuruludur. Beynin var olması için ise “yer değiştirebilmek” söz konusu olmalıdır. Yani beyin varsa o canlı bir şekilde hareket hâlinde olmak zorundadır. Beynin en gelişmiş versiyonunu taşıyan insanda da bu özellik aslında harekete dayalıdır. Birçok hayvanda olduğu gibi insanda da fiziksel egzersiz yapanların ömrünün yapmayanlardan daha uzun olduğu gözlemlenmiştir. Atalarımız zayıf ve çıplak bedene sahip oldukları için bir yerden bir yere taşınarak yaşama olasılıklarını artırmışlardır. Bu sebeple bizler de hareket eden atalarımızdan bu özelliği miras alıp fabrika ayarlarımıza eklemiştir.

Günümüzde de hareketsizlik, birçok fiziksel ve psikolojik soruna sebep olmaktadır. Bütün bedeni, ter bezleri ve kasları gibi anatomik uyarlanmaları ile insan; harekete dayalı bir yaşam tarzından uzaklaştıkça bunun bedelini ödeyecektir. Örneğin, çocukların bütün gün belli bir yerde oturmasını kapsayan bir eğitim sistemi bilişsel açıdan önemli görülse de başta hiperaktivite ve dikkat bozukluğu olmak üzere birçok şikâyeti de beraberinde getirmektedir. Bütün gün oturmak özellikle de çocuklar için fabrika ayarlarıyla uyumlu bir model değildir. Temel ayarlarımıza uygun, içinde hareket barındıran bir yaşam tarzı seçersek doğamıza daha yakın, doyumlu bir hayata yaklaşmış oluruz.

T.7.3.17. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.

6. Yukarıdaki metinde asıl anlatılmak istenen nedir, yazınız. (10 puan)

T.7.3.19. Metinle ilgili soruları cevaplar.

Metin içi ve metin dışı anlam ilişkileri kurulur.

7. Yukarıdaki metni de göz önünde bulundurarak sağlıklı bir vücut için nelere dikkat etmeliyiz? Düşüncelerinizi kısaca yazınız. (10 puan)

T.7.3.22. Metnin içeriğini yorumlar.

b) Metindeki öznel ve nesnel yaklaşımların tespit edilmesi sağlanır.

8. Dünyaca ünlü Harran Üniversitesinden günümüze ne yazık ki yalnızca kırk metre yüksekliğindeki gözetleme kulesi kalabildi. Yalnızca yolların değil dinlerin de kesiştiği bir noktada yer alan Harran’da farklı dinlerden uluslar yıllarca uyum içinde yaşadılar. Sırasıyla Mittaniler, Asurlular ve Müslümanların eline geçen kent son Emevi halifesi II. Mervan tarafından devletin başkenti ilan edildi. 13’üncü yüzyılda Moğollar tarafından yerle bir edildi.

Yukarıdaki paragrafta yer alan öznel ve nesnel yargılardan birer tanesini yazınız. (2 x 4p. = 8 puan)

Öznel Yargı: .....

Nesnel Yargı: .....